

Vergelijkend examen voor de rangschikking van de kandidaat-notarissen – 2026 (m/v/x)

Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat

Vragenlijst 4b: Specialistisch deel (Vennootschapsrecht)

Instructies

Beste kandidaat,

Dit eerste gedeelte van het examen bestaat uit twee onderdelen:

- **Vragenlijst 3: Kort en bondig**
- **Vragenlijst 4: specialistisch deel**

U beschikt over een totale tijd van 180 minuten om beide onderdelen te voltooien.

U kunt vrij navigeren tussen de twee onderdelen. Het beheer van uw tijd valt onder uw eigen verantwoordelijkheid.

De specifieke instructies voor elk onderdeel worden meegedeeld vóór de aanvang ervan. Het aantal punten per vraag, evenals het maximaal toegelaten aantal karakters (inclusief spaties) per antwoord, zal eveneens worden vermeld.

Gelieve er rekening mee te houden dat het TAO-platform niet beschikt over een spellingscontrole.

Opmerkingen:

- Gebruik de schuifbalk rechts om alle instructies en vragen volledig te kunnen bekijken.
- Door op 'Volgende' of 'Vorige' te klikken, ga je naar de volgende of vorige pagina.
- Neem alle instructies grondig door. Van zodra de test start, kan je er niet meer naar terugkeren.

Klik op 'Volgende' om naar het vervolg van de instructies te gaan.

VRAGENLIJST 3 – Kort en bondig

Deze vragenlijst bevat achttien vragen. Het geheel van uw antwoorden wordt op 25 punten gequoteerd.

Vraag 1:

Jan verkoopt zijn huis aan Piet. Notarissen X en Y worden belast met het verlijden van de verkoopakte, waarbij X optreedt als instrumenterende notaris en notaris Y als tussenkomende notaris voor de koper Piet.

Kortelings voor het verlijden van de authentieke verkoopakte deelt de koper Piet aan de tussenkomende notaris Y mee dat hij reeds rechtstreeks aan de verkoper Jan een bedrag van 60.000 euro heeft betaald. Desgevraagd bevestigt de verkoper Jan aan beide notarissen dat de "oorspronkelijke prijs" 360.000 euro bedroeg, dat de koper Piet hem effectief 60.000 euro heeft betaald en hem "officieel" nog 300.000 euro verschuldigd is het bedrag dat is voorzien in de te verlijden authentieke verkoopakte.

Met kennis van de informatie over deze "betaling onder de tafel" onthoudt de tussenkomende notaris Y zich van het dossier en brengt hij de instrumenterende notaris X van zijn onthouding op de hoogte. Notaris X is desondanks toch van plan de akte voor het bedrag van 300.000 euro te verlijden. (3 punten)

- A. Wat zijn de deontologische verplichtingen van beide notarissen? Moet de confrater X daarbij worden vermeld? Geef telkens het relevant artikel weer. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1500)
- B. Is een aangifte bij de CFI door notaris Y verplicht? Moet de confrater X daarbij worden vermeld? Geef telkens het relevant artikel weer. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

Vraag 2:

In het kader van een nalatenschap, factureert de notaris zijn prestaties voor de aangifte van een nalatenschap aan 5.500 euro inclusief BTW. Hij mag de betaling ontvangen als volgt:

- 1) via een opgesplitste betaling waarbij de cliënt 2.500 euro contant betaalt en 3.000 euro per bankoverschrijving;
- 2) volledig in contanten voor zover de betaling gebeurt door een consument;

- 3) via een opgesplitste betaling waarbij de cliënt 3.500 euro contant betaalt en 2.500 euro per bankoverschrijving;
- 4) volledig in contanten ongeacht of de client een consument is of niet;

Welke optie is juist? (1 punt) ((Aantal karakters spaties inbegrepen : 150)

Vraag 3:

Tijdens een gerechtelijke vereffening-verdeling blijkt dat de partijen A en B, op vraag van de notaris-vereffenaar of zij tijdens het leven van de erflater schenkingen hebben ontvangen, elk hebben geantwoord dat zij 100.000 euro hebben ontvangen in 2007. De partijen C en D maken aanspraak op de inbreng van deze schenkingen en stellen dat, bij gebrek aan onder meer (1) stukken omtrent de datum van de schenkingen, (2) de oorsprong van de geschonken gelden en (3) de bestemming van het saldo van de rekening waarvan zij afkomstig zijn, de partijen A en B de bewijzen van deze geldelijke schenkingen moeten voorleggen.

Daarop blijkt dat A en B met betrekking tot deze aanspraak enkel opmerkten dat het bewijs van het bestaan van de schenkingen voldoende is geleverd door hun verklaringen hierover ten overstaan van de notaris-vereffenaar, zoals schriftelijk bevestigd in de processen-verbaal van boedelbeschrijving.

In de staat van vereffening-verdeling voorziet de notaris-vereffenaar in de inbreng van de schenkingen, aangezien niet was bewezen dat de schenkingen buiten erfdeel waren gedaan. Bij wijze van bezwaar voeren de partijen A en B aan dat de schenkingen wel buiten erfdeel waren gedaan. In het antwoord op de bezwaren neemt de notaris-vereffenaar aan dat de schenkingen buiten erfdeel waren gedaan waarna hij de staat van vereffening-verdeling aanpast in die zin dat de schenkingen worden aangerekend op het beschikbare deel.

Is de notaris-vereffenaar hierbij op een correcte wijze te werk gegaan? Verklaar uw antwoord. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen =1500)

Vraag 4:

Is de aansprakelijkheidsbeperking van artikel 50, § 4, Ventôsewet van toepassing op alle notarissen? Motiveer uw antwoord. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 750)

Vraag 5:

Kan de familierechtbank een associatie van notarissen aanwijzen als notaris-vereffenaar? Motiveer en geef het relevant artikel weer. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 3000)

Vraag 6:

A. Zodra er is gedagvaard in gerechtelijke vereffening en verdeling kunnen betwistingen die verband houden met de vereffening en verdeling uitsluitend op initiatief van de notaris-vereffenaar bij de rechtbank aanhangig worden gemaakt door neerlegging van een tussentijds proces-verbaal. Welke uitzonderingen bestaan er op dit principe? Geef ze weer en leg ze uit. (2 punten) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1400)

B. Kan in die gevallen/uitzonderingen de notaris-vereffenaar toch nog een rol spelen? Zo neen, waarom niet? Zo ja, waarom en welke rol? In voorkomend geval verwijst naar de relevante bepaling. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 400)

Vraag 7:

U bent door de rechtbank aangewezen als notaris-vereffenaar belast met de vereffening-verdeling van de nalatenschap van een man waarin zijn twee kinderen gerechtigd zijn. Het ene kind heeft dringend geld nodig en vraagt u met aandrang om hem een voorschot van 50.000 euro uit de beschikbare gelden (ten belope van in totaal 150.000 euro) uit te betalen. Daar waar de andere broer daarmee niet akkoord gaat, weigert u tot uitbetaling van het voorschot uit te gaan. Hierop dringt de eerste broer bij u aan om zijn verzoek tot uitbetaling van een voorschot voor te leggen aan de rechtbank middels een tussentijds proces-verbaal. Hoe staat u hier tegenover? Motiveer. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 600)

Vraag 8:

Voor de overgang van een stelsel van scheiding van goederen met TIGV naar een wettelijk stelsel is een inventaris vereist. Juist of niet juist? Motiveer uw antwoord. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 400)

Vraag 9:

Mag de notaris buiten zijn ambtsgebied optreden voor het verlijden van een akte huwelijkscontract, waarbij een partij fysiek niet in staat is zich te verplaatsen? Motiveer uw antwoord. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1000)

Vraag 10:

U hebt een aankoopakte verleden waarin in een nog op te richten appartementsgebouw berging 3 werd verkocht, terwijl de koper berging 4 wilde aankopen. De koper stelt de vergissing enkele dagen na de akte vast en meldt u dit. Uit het eerdere mailverkeer blijkt ondubbelzinnig dat de koper steeds de bedoeling had berging 4 aan te kopen. De vergissing is echter ontstaan door een verschil in

nummering tussen het plan dat bij de basisakte hoort en het verkoopplan van de promotor. Welke stappen kan u ondernemen om deze vergissing recht te zetten? Maak het nodige onderscheid. (2 punten) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

Vraag 11:

In het kader van een openbare verkoop op beslag via Biddit, werden de schuldeisers opgeroepen om de verkoopverrichtingen te volgen acht dagen voor de dag van de aanvang van de biedingsperiode. Na deze oproeping neemt een nieuwe schuldeiser een hypothecaire inschrijving. Zal de openbare verkoop tegenover deze schuldeiser zuiverend zijn? Motiveer met verwijzing naar de (het) relevant(e) artikel(en). (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1000)

Vraag 12:

U bent aangesteld om een onroerend goed te verkopen op beslag. De biedingen waren succesvol, waardoor er zal toegewezen worden aan de hoogste bieder op de dag, zoals bepaald in de verkoopsvoorwaarden. De beslagene weigert al van in het begin van het dossier elke medewerking. De vervolgende schuldeiser zal de akte van toewijzing tekenen. De vervolgende schuldeiser laat echter een uur voor de akte van toewijzing weten dat hij verhinderd is, maar bezorgt u een onderhandse volmacht, getekend door de vervolgende schuldeiser, waardoor uw medewerker de akte van toewijzing kan tekenen. Hoe gaat u te werk? (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 800)

Vraag 13:

Het bankattest is er niet bij de ondertekening van een akte van oprichting van een BV. Kan de akte verleden worden? Is uw antwoord anders wanneer het gaat om een NV? (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1000)

Vraag 14:

De curator vraagt aan de notaris een financieel plan te bezorgen naar aanleiding van het faillissement van een BV die werd opgericht op 8 januari 2024. Kan dit? Motiveer. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 300)

Vraag 15:

Frank en Simonne komen bij u langs op consultatie omdat het niet langer botert tussen hen. Simonne vindt dat Frank te veel geld opmaakt en de huwelijkse trouw niet al te nauw neemt. Zij komen langs om na te gaan of er zoiets bestaat als een "proefscheiding" waarbij ze, desnoods

tijdelijk apart kunnen gaan wonen en Simonne zich geen zorgen meer moet maken over de verspilzucht van Frank en waarbij deze "proefscheiding" later nog kan worden teruggedraaid. Leg uit. (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1000)

Vraag 16:

Rosa heeft op uw kantoor een afspraak om overmorgen met haar echtgenoot Luc een BV op te richten. Luc is gisteren echter zwaar gevallen met zijn fiets. De dokters houden hem nog even in coma. De prognose is wel positief, maar Luc kan onmogelijk de akte van oprichting ondertekenen. Rosa legt u een zorgvolmacht voor. Kan u de oprichting van een BV met Rosa en haar echtgenoot als oprichters verlijden op basis van de zorgvolmacht? Waar gaat u op letten? (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 400)

Vraag 17:

Een arts uit het Antwerpse koopt met zijn vennootschap twee appartementen op aanraden van de vermogensplanner OPTIMUS. De aankoop geschiedde in 2009. De appartementen zijn gelegen in Brussel en werden als nieuwbouw opgericht en verkocht door BOUWGROEP. De arts stelt op aanraden van OPTIMUS een rentmeester aan voor de verhuur van de appartementen. Het pensioen naderend, beslist de arts de appartementen (nog steeds via zijn vennootschap) te verkopen. Er wordt een koper gevonden en een verkoopovereenkomst ondertekend. De overeenkomst vermeldt het bestaan van een PID. Na ontvangst van het ontwerp van de akte stelt de arts dat hij geen PID heeft (nooit gekregen). Hij stelt dat de koper het maar te nemen of te laten heeft. Het enige dat hij kan bezorgen is een commercieel lastenboek. De notaris van de koper dringt aan op de aflevering van een PID. Wat is uw houding als notaris aangesteld door de arts? (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 750)

Vraag 18:

- A. Welke regels moet een notaris respecteren wanneer hij een krediet wil aangaan voor zijn kantoor? (2 punten) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 750)
- B. Hoe bereken je het beschikbaar saldo voor een nieuwbenoemde notaris titularis zonder associatie in het eerste boekjaar? (1 punt) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 750)

VRAGENLIJST 4b – Rechtspersonenrecht

Deze vragenlijst bevat zeven vragen. Het geheel van uw antwoorden wordt op 25 punten gequoteerd.

Vraag 1:

Schrijf de agenda van de buitengewone algemene vergadering van de bv OCHTENDGLOREN, waarin de volgende zaken dienen te gebeuren:

- verlenging boekjaar met zes maanden;
- wijziging voorwerp;
- wijziging benaming naar AVONDROOD;
- wijziging adres van de zetel;
- mogelijkheid tot uitgeven van niet-volgestorte aandelen;
- toepassing van de alarmbelprocedure.

De bv OCHTENDGLOREN werd opgericht op 1 juli 2024. Het eerste boekjaar zou volgens de oprichtingsakte eindigen op 31 december 2025. (3 punten) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

Vraag 2:

De bestuurders van de bv FASHION STORE komen bij u om advies vragen. De bv FASHION STORE huurt via een handelshuurcontract 3 panden waarin ze kledingzaken uitbaat. Ze huurt 1 pand in Brussel en 2 panden in Antwerpen. De winkel in Brussel draait met verlies en ze wensen deze dan ook zo snel als mogelijk te sluiten. Ze sloten voor deze winkel een handelshuurcontract af met een duur van 9 jaar met ingang vanaf 01 januari 2023. De verhuurder wenst niet mee te werken aan vroegtijdige minnelijke beëindiging van de handelshuur, zelfs niet indien een opzegvergoeding betaald zou worden en ook een onderverhuur is uitgesloten in het handelshuurcontract.

De bv FASHION STORE kan cashflowmatig de winkel in Brussel nog slechts 4 à 5 maanden openhouden. De bestuurders van de bv FASHION STORE delen u ook mee dat zij een 3-tal weken geleden een gesprek hadden met de enige bestuurder en aandeelhouder van de bv FASHION PLUS, hun concurrent die hen al 3 jaar het leven zuur maakt in dezelfde straat. De bestuurder van bv FASHION PLUS deelde hen hierbij mee dat hij graag de aandelen van bv FASHION STORE zou overnemen. De bestuurders van bv FASHION STORE hebben hier wel oren naar doch enkel in de mate de overname zich beperkt tot de activiteiten van de bv FASHION STORE in Brussel; ze willen

namelijk hun activiteiten in Antwerpen verder blijven zetten. Ze komen bij u te rade. Werk een gemotiveerd advies uit. (3 punten) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

Vraag 3: Maatschap

Marc Koeken, een flamboyante lokale bakker komt bij u langs, samen met zijn dochters Patsy en Peggy. Marc blijkt sedert enige tijd gescheiden te zijn, zal binnenkort op pensioen gaan en wenst stilaan na te denken over de overdracht van zijn vermogen naar zijn dochters Patsy en Peggy. Een bakker uit een ander dorp, Gert Verhelst, sprak hem recent over zijn maatschap die hij recent heeft opgericht en Marc heeft hier ook wel oren naar. Hij deelt u mee dat het pand van zijn bakkerij gehuurd wordt door zijn bv 'Mijn broodje is gebakken', dat hij daarnaast nog een appartement heeft waar hij zelf woont dat geschat werd op 500.000 euro en dat hij een effectenportefeuille van 3.000.000 euro heeft opgebouwd, deels door erfenis en deels door noeste arbeid. Voor zijn bv 'Mijn broodje is gebakken' heeft hij reeds een overnemer gevonden; Viktor, de zoon van zijn vriend Gert zou deze willen overnemen, waardoor het roerend vermogen van Marc nog flink zal stijgen in de toekomst. (5 punten)

A. Marc vraagt u of het, in het kader van zijn successieplanning, interessant kan zijn om een maatschap op te richten. Geeft exact 4 motieven waarom een maatschap een interessant instrument kan zijn voor de successieplanning van Marc. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

B. Marc vraagt u of hij, nadat hij zijn maatschap 'Koekenbak' heeft opgericht, onmiddellijk alle aandelen van de maatschap moet schenken aan zijn dochters Patsy en Peggy. Leg uit waarom u dit als notaris geen goed idee vindt. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

C. Zou u Marc aanraden om, naast zijn effectenportefeuille, ook zijn appartement in te brengen in de maatschap? Leg uit waarom u dit wel of niet zou aanraden. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

D. Enkele jaren later komt Peggy bij u langs en deelt u mee dat haar vader Marc en haar zus Patsy helaas zijn overleden in een auto-ongeluk tijdens 'De Zoete Rally', de jaarlijkse oldtimer meeting voor bakkers. Ze vraagt u hoe het nu verder moet met de maatschap Koekenbak. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

Vraag 4:

De Coöperatieve Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid "Samen Sterk", die geen echt coöperatief doel heeft in de zin van het nieuwe Wetboek, dient nog de vorm van een besloten vennootschap aan te nemen. De vennootschap telt ruim honderd aandeelhouders, van wie er tientallen zijn overleden. Hierdoor is het aandelenregister van de vennootschap niet langer actueel.

Hoe dient, met het oog op de notariële akte, de bijeenroeping van aandeelhouders tot de buitengewone algemene vergadering te gebeuren? Motiveer onderstaande hypotheses. (4 punten)

- A. Wat zijn de mogelijke oplossingen voor het geldig bijeenroepen van deze buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders? (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1000)

- B. Hoe dient er te werk gegaan als aandeelhouders inmiddels zijn overleden en omvat de bijeenroepingsplicht ook het zoeken naar erfgenamen om deze buitengewone algemene vergadering geldig te kunnen bijeenroepen? (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)
- C. Welke houding dient een notaris aan te nemen wanneer hij bij het opmaken van de notulen van de buitengewone algemene vergadering vaststelt dat er onregelmatigheden zijn gebeurd bij de bijeenroeping van de buitengewone algemene vergadering? (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2000)

Vraag 5:

Jan is op 20 maart 2025 failliet verklaard en het faillissement is nog niet afgesloten.

Hij heeft na de faillietverklaring een nieuwe beroepsactiviteit opgestart en wenst thans over te gaan tot de oprichting van een besloten vennootschap, waarbij hij zich eveneens wenst te laten benoemen als bestuurder. (2 punten)

- A. Kan hij een bv oprichten en aan welke formaliteiten moet er voldaan worden rekening houdend met het feit dat het faillissement nog niet is afgesloten? (Aantal karakters spaties inbegrepen = 500)
- B. Kan hij als bestuurder van de vennootschap benoemd worden? (Aantal karakters spaties inbegrepen = 800)

Vraag 6:

In de bv "Ongelijk" wil men overgaan tot een bijkomende inbreng met uitgifte van nieuwe aandelen. De inbreng zou gebeuren door Peter, maar de aandelen zouden worden verkregen door Peter en Marie, met dien verstande dat Marie zelf geen inbreng doet. Peter en Marie vragen hun notaris of dit mogelijk is, en eveneens, meer in het algemeen, of de inbreng in het algemeen proportioneel moet zijn met het aantal aandelen dat wordt uitgegeven. Leg uit met vermelding van het (de) relevante artikel(en). (2 punten) (Aantal karakters spaties inbegrepen = 2800)

Vraag 7:

Een werkgever wil zijn werknemer uit de Oostkantons binden aan het bedrijf dat gelegen is in Oost-Vlaanderen. Om te vermijden dat hij zou werken voor de concurrentie uit het voor hem nabijgelegen Duitsland, stelt de werkgever voor om een vennootschap op te richten dat een luxeappartement koopt nabij het werk. Het aandeelhouderschap zal van meet af aan 99% voor de werkgever zijn en 1% voor de werknemer. De aankoop gebeurt volledig onder BTW.

Tegelijkertijd wordt een levensverzekering afgesloten met uitbetaling op de 65ste verjaardag van de werknemer. De werknemer zal dan het uitbetaald kapitaal kunnen aanwenden voor de aankoop van alle aandelen van de vennootschap. Tijdens het eigenaarschap moeten de mede-eigendomskosten betaald worden door de werknemer die zo een rekening courant creëert op de vennootschap. Zo gezegd, zo gedaan. Na het pensioen van de werknemer, koopt hij inderdaad alle aandelen over met de uitbetaalde verzekeringspremie. Vervolgens leeft hij een aantal jaren in het appartement. Hij wil af van de voordelen alle aard en wenst de vennootschap te vereffenen in één akte. (6 punten)

- A. Wat heeft hij in dit geval nodig om de vennootschap te kunnen vereffenen? Wat moet de notaris controleren? Wat neemt de notaris over in zijn akte? Geeft ook het relevante artikel weer. (Aantal karakters spaties inbegrepen = 800)
- B. Welk tarief van registratierechten is verschuldigd naar aanleiding van de akte vereffening en waarom? Geeft uw analyse stap voor stap weer, onder meer rekening houdend met de toegepaste belasting bij aankoop. Verwijs naar de toepasselijke wetsartikelen (preciseer de toepasselijke alinea). (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1400)
- C. Wat gebeurt er indien de betrokken aandeelhouder overlijdt voor de vereffening, ongehuwd is en drie kinderen achterlaat waarvan 1 meerderjarig en 2 minderjarigen (de moeder van de minderjarigen is in leven)? Aan welk eventueel bijkomende voorwaarden moet er voldaan worden? De vooroverledene is ab intestaat overleden. Wie tekent de vereffeningsakte? (Aantal karakters spaties inbegrepen = 1000)

